

พฤติกรรมการณ์ค้นคว้าข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต
กรณีศึกษา : นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่น่าน
Research Data Behaviour on Internet Network,
Case study : Student University Technology Lanna Nan Area.

พัชราภรณ์ หงษ์ลิบสอง* นันทา เต็มสมบัติถาวร
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน e-mail: aompat@rmutl.ac.th*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าข้อมูล (2) เป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 323 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า t-test โดยวิธีการของ Scheffeพบว่า

1. นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาเพศชาย สาขาระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์ สังกัดคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ติดตั้งอินเทอร์เน็ตใช้ส่วนตัว โดยเริ่มใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตตั้งแต่อายุ 13 – 15 ปี มีความถี่ในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต 1 – 2 ครั้งต่อวันและใช้บริการคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตวันละ 1 – 2 ชั่วโมง ช่วงเวลาที่นิยมใช้คือช่วงเย็น สำหรับสถานที่ในการใช้อินเทอร์เน็ตคือบ้านพักหรือที่พัก

2. นักศึกษามีจุดประสงค์การใช้อินเทอร์เน็ต เมื่อพิจารณารายด้านและรายข้อไม่แตกต่างกันระหว่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ข้อมูลที่ถูกค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต เมื่อพิจารณารายข้อไม่แตกต่างกันระหว่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ข้อมูลที่ถูกค้นคว้ามามากที่สุดคือข้อมูลด้านการศึกษา และข้อมูลด้านบันเทิง

4. เว็บไซต์ที่เข้าใช้บริการบ่อยที่สุดเมื่อพิจารณารายข้อไม่แตกต่างกันระหว่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงเข้าใช้บริการเว็บไซต์ Google มากที่สุด

5. ความพึงพอใจในการเข้าใช้อินเทอร์เน็ตโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันระหว่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงต่างคิดว่าการใช้บริการอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวัน

6. ปัจจัยที่ทำให้ไม่ยอมเข้าใช้อินเทอร์เน็ต ไม่แตกต่างกันระหว่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: อินเทอร์เน็ต, พฤติกรรมการค้นคว้า, การวิจัย- -พฤติกรรมการค้นคว้าข้อมูล

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) To study the behavior of the Internet to research students. 2) As a way to change the behavior of students using the Internet, the populations and the sample were 323. The requirements which were used in data collection were questionnaires and statistical analysis by using percent, mean, standard deviation, t-test independent, and scheffe's

The results of this research were as follows:

1) Most students are male students. Field of computer information systems. Under the Faculty of Business Administration and Liberal Arts. Computer science is the Internet for personal use. Starting the computer and Internet age 13-15 years. The frequency of the computer and the Internet 1-2 times per day, and use computers and the Internet each day 1-2 hours at a popular evening.

2) Students intended to use the Internet. When focusing on the item and no difference between gender statistically significant at the .05.

3) Information is the Internet research. Based on item no difference between gender statistically significant at 0.5, Research data was the most educational information and entertainment.

4) Site access most frequently overall No difference between gender statistically significant at the .05. The students, male and female students to use Google sites as possible.

5) Satisfaction with access to the Internet .No difference between gender statistically significant at the .05.The students, male and female students thought that the use of various Internet services are important to everyday life.

6) Factors that cause I do not want to use the Internet.No difference between gender statistically significant at the .05 level, which is not in the hypothesis set.

Keywords :Internet, Behaviour Of Data Serach, Research- - Behaviour Of Data Search.

บทนำ

ปัจจุบันอินเทอร์เน็ตถือได้ว่าเข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของคนไทยอย่างมากมีบางกลุ่มนั่งติดอยู่หน้าจอคอมพิวเตอร์ไม่สนใจที่จะออกไปรับรู้เรื่องราวผ่านสื่ออื่นๆ โดยเฉพาะกับกลุ่มนักศึกษาที่สื่ออินเทอร์เน็ตมีบทบาทในชีวิตประจำวันเป็นอย่างมากทั้งในด้านความบันเทิง การค้นหาข้อมูล การเล่นเกมออนไลน์ และการดาวโหลดข้อมูลต่างๆ โลกวันนี้ได้มาถึงจุดเลี้ยวต่อที่วัฒนธรรมได้หักมุมจากสังคม ที่แต่เดิมมีศูนย์กลางอยู่ที่เครือข่ายวิทยุ โทรทัศน์ และโทรศัพท์ มาสู่เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่อุดมไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งผลักดันให้สังคมก้าวสู่สังคมดิจิทัล (digital society) โดยทุกวันนี้ทั่วโลกมีมนุษย์ใช้อินเทอร์เน็ตอยู่ประมาณ 200 ล้านคน หรือร้อยละ 3.2 ของประชากรโลก เฉพาะสหรัฐอเมริกาแห่งเดียวมีผู้ใช้ถึง 80 ล้านคน (ประมาณร้อยละ 29 ของพลเมือง) จากข้อมูลการสำรวจผู้ใช้อินเทอร์เน็ตของชาวอเมริกัน พบว่าหนึ่งในสามของชาวอเมริกันใช้อินเทอร์เน็ตในการจับจ่ายสินค้า บริการแพทย์ ฟังการถ่ายทอดวิทยุ ลงทุน จำนองบ้าน ติดตามพัสดุ รับทราบข่าว สนทนาโทรศัพท์ รวมทั้งทำกิจกรรมการเมืองและแม้กระทั่งหาคู่เนื่องจาก โครงข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นโครงข่ายเปิดที่เปิดให้ประชาคมโลกใช้กันอย่างเสรี จึงย่อมมีผลกระทบทั้งในแง่ดีและร้ายต่อสิทธิส่วนบุคคล และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของมนุษย์ อินเทอร์เน็ตไม่แตกต่างไปจากเทคโนโลยีอื่น คือ เป็นเพียงเครื่องมืออย่างหนึ่งของมนุษยชาติ การควบคุมจัดการจึงตกอยู่กับพวกเราทุกคน ที่ต้องคำนึงถึงจรรยาบรรณและความรับผิดชอบในการใช้อินเทอร์เน็ตให้อย่างถูกต้องตามครรลองคลองธรรม

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงหยิบยกประเด็นพฤติกรรมการค้นหาข้อมูลของนักศึกษาว่าปัจจุบันนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา เขตพื้นที่น่านสืบค้น ค้นคืนข้อมูลสารสนเทศจากแหล่งข้อมูลใดบ้าง เพื่อจะนำไปประยุกต์ ปรับเปลี่ยน หาแนวทางการป้องกัน แก้ไข ให้นักศึกษามีพฤติกรรมใช้อินเทอร์เน็ตที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าข้อมูลของนักศึกษา
2. เพื่อเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาทุกชั้นปีรวมทั้งสิ้น 323 คนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบโควตา (Quota Sampling) โดยกำหนดโควตาจากสัดส่วนของนักศึกษาในแต่ละสาขา และแต่ละชั้นปีทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการศึกษา

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา

คณะวิชา	สาขาวิชา	จำนวน
บริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์	การจัดการทั่วไป	21
	การตลาด	36
	ระบบสารสนเทศทางคอมพิวเตอร์	68
	การบัญชี	30
	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	6
รวม		161
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการเกษตร	เทคโนโลยีการอาหาร	14
	ประมง	6
	สัตวศาสตร์	28
	พืชศาสตร์	44
	เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์	33
	ชีววิทยา	4
	เทคโนโลยีภูมิทัศน์	8
รวม		137
คณะวิศวกรรมศาสตร์	ช่างไฟฟ้า	18
	ช่างยนต์	5
คณะวิชา	สาขาวิชา	จำนวน
	เทคโนโลยีไฟฟ้า	2
รวม		25
รวมทั้งสิ้น		323

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้คือวิจัยภาคสนาม เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม, การสัมภาษณ์นักศึกษารายเดี่ยวและรายกลุ่ม และการให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็นในเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นคว้าข้อมูลของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแบบสอบถามและกำหนดรับแบบสอบถามคืนภายใน 1 เดือน แบบสัมภาษณ์นักศึกษารายเดี่ยวและรายกลุ่ม และให้นักศึกษาแสดงความคิดเห็น เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในรายวิชาสารสนเทศเพื่อการเขียนรายงาน, การเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุด และวิชาการค้นคว้าสารสนเทศ ใช้ระยะเวลา 1 เดือนในการเก็บข้อมูล

4. การจัดกระทำข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม, แบบสัมภาษณ์ และการแสดงความคิดเห็นเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน
3. นำไปหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมาย โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของลิเคอร์ (Likert)
4. นำแบบสอบถามไปทดสอบความแตกต่างตามสมมติฐานที่ตั้งไว้
5. แบบสัมภาษณ์และแบบการแสดงความความคิดเห็นนำไปวิเคราะห์ในขั้นตอนผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ
6. เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS ในสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. ทดสอบความสมมติฐาน ใช้ t-test independent
3. การหาค่าความเที่ยงตรง

ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม จำนวน 30 ฉบับไปทดสอบกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content Validity) และทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าความเชื่อมั่นแบบ

สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ผลการทดสอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา 0.7022 แสดงว่าแบบสอบถามที่ใช้ครั้งนี้อยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้

ผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. นักศึกษาชายจะให้ความสนใจในเรื่องการค้นหาข้อมูล ความรู้ การฟังเพลง/ดูทีวี/มิวสิควิดีโอออนไลน์ ดาวโหลดเพลง/ภาพยนตร์ มากกว่านักศึกษาหญิง ในทางกลับกันนักศึกษาหญิงจะให้ความสนใจในเรื่องการคุยผ่านทางโปรแกรม (MSN, Yahoo, ICQ) และการใช้บริการจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) มากกว่านักศึกษาชายดังนั้น สถานศึกษาจึงส่งเสริมให้นักศึกษามีพฤติกรรมการใช้ประโยชน์จากอินเทอร์เน็ตให้มากที่สุด อีกทั้งสถานศึกษาในปัจจุบันมีการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อรองรับการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา สถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งต่อการเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา และยังคงคล้องกับงานวิจัยของสุชาติ มวยมัน (2548 : บทคัดย่อ) พบว่าสถานศึกษาเป็นแหล่งสำคัญที่สุดแห่งหนึ่งในการสนับสนุนและส่งเสริมพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษา

2. ข้อมูลที่ถูกค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตในระดับมากคือ การค้นคว้าหาข้อมูลในด้านการศึกษา และการค้นคว้าหาข้อมูลด้านบันเทิง โดยนักศึกษาชายจะให้ความสำคัญกับการค้นหาข้อมูลด้านกีฬา และข้อมูลด้านคอมพิวเตอร์/เทคโนโลยี สำหรับนักศึกษาหญิงจะให้ความสำคัญกับการค้นหาข้อมูลด้านบันเทิงและด้านการท่องเที่ยวซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากในยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งสื่อเอนเตอร์เทนเมนท์ มีบริการเพื่อความบันเทิงอยู่มากมายหลากหลายประเภท การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตจึงมีจุดประสงค์เพื่อตอบสนองความชื่นชอบและความสนใจเฉพาะบุคคลมากยิ่งขึ้น

3. เว็บไซต์ที่เข้าใช้บริการบ่อยที่สุดคือ เว็บไซต์ Google เว็บไซต์ Hotmail เว็บไซต์ Hi5/Facebook/Twitter และเว็บไซต์ Youtube โดยนักศึกษาชายจะเข้าใช้บริการเว็บไซต์ Youtube มากกว่านักศึกษาหญิง สำหรับนักศึกษาหญิงจะเข้าใช้บริการเว็บไซต์ Hotmail Hi5/Facebook/Twitter และ MSN มากกว่านักศึกษาชาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของทยาพร ร่มโพธิ์ (2551 : บทคัดย่อ) พบว่านักเรียนส่วนใหญ่นิยมการใช้บริการเกมส์ออนไลน์ ดังนั้น จึงควรมีการศึกษาเว็บไซต์หรือเกมส์เกี่ยวกับอะไรที่นักเรียนสนใจ เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้นำมาเฝ้าระวังภัยที่เข้ามากับเกมส์จากการเล่นเกม นอกจากนั้นยังใช้วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และแนะนำเว็บไซต์เกมส์ที่น่าสนใจเป็นประโยชน์ในการสร้างเสริมความรู้ให้นักเรียนต่อไป

4. นักศึกษามีความพึงพอใจในเรื่องอินเทอร์เน็ตสามารถอำนวยความสะดวกในการหาข้อมูล เพราะเห็นว่ามีมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวัน นักศึกษาเชื่อว่าอินเทอร์เน็ตมีผลต่อพฤติกรรมของเยาวชนนักศึกษามีความพึงพอใจต่อความเร็วของการเชื่อมโยงเครือข่ายมีผลต่อการใช้บริการ บรรยากาศมีผลต่อการใช้อินเทอร์เน็ต และนักศึกษามีความนิยมพูดคุยผ่านอินเทอร์เน็ต นักศึกษาชายคิดว่าการใช้บริการอินเทอร์เน็ตมีความสำคัญต่อชีวิตประจำวันมากที่สุด ตรงกันข้ามกับนักศึกษาหญิงที่ให้ความสำคัญกับอินเทอร์เน็ตในเรื่องอำนวยความสะดวกในการหาข้อมูล

5. ปัจจัยที่ทำให้ไม่อยากเข้าใช้อินเทอร์เน็ต คือ นักศึกษาชายคิดว่าปัจจัยที่ไม่อยากเข้าใช้อินเทอร์เน็ตเนื่องจากเว็บไซต์ต่างๆ ยังมีเนื้อหาที่ไม่มีคุณภาพ ไม่มีประโยชน์ในเนื้อหาสาระเท่าที่ควร สำหรับนักศึกษาหญิงส่วน

ใหญ่เห็นพ้องต้องกันว่าไม่มีความจำเป็นที่จะเข้าใช้อินเทอร์เน็ต บริการออนไลน์ที่มีประโยชน์ เนื่องจากนักศึกษายังขาดประสบการณ์ในการสืบค้นจึงไม่มีความรู้ ความชำนาญในการสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

การนำไปใช้ประโยชน์

1. นำข้อมูลจากผลการศึกษาค้นคว้าโครงการบูรณาการการเรียนการสอน จากผลงานการวิจัยในรายวิชาการ ค้นคืนระบบสารสนเทศ, วิชาสารสนเทศเพื่อการเขียนรายงาน และวิชาการเขียนรายงานและการใช้ห้องสมุด

2. นำผลการศึกษาประกอบการจัดทำโครงการฝึกอบรมการใช้งานระบบสารสนเทศแก่นักศึกษา ซึ่งระบุไว้ในเรื่องประกันคุณภาพการศึกษา ตามตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ห้องสมุด อุปกรณ์การศึกษาและสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

รายการอ้างอิง

- ทยาพร ร่มโพธิ์. 2551. *การศึกษาพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนประชาอุทิศ (จันทาบอนุสรณ์).*(ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก : http://school.bangkok.go.th/prachautid/vijai_teach.htm.
- นนุช พรหมวีระไชย, ประชุมพร ชัยศรี. 2552. *รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตที่มีผลต่อการรับรู้ข้อมูลสารสนเทศของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน.*
- นิตยา เจริญประเสริฐ, อรุณี อินทไพโรจน์. 2545. *ระบบสนับสนุนการบริหาร (Management Support System, MSSs) เชียงใหม่ : คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- พรธณี สวนเพลง. 2552. *เทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมสำหรับการจัดการความรู้.* กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- สุชาดา มวยมัน. 2548. *การเปรียบเทียบพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.* กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. 2552. *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมในการใช้อินเทอร์เน็ตทางที่ผิดของนักศึกษามหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร.* (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://202.183.233.75/~trang/main/index.php/181-2009-06-05-11-26-23>